

بررسی اثرات سیانامید هیدروژن (H_2CN_2) در بیداری از خواب،
بهبود جوانهزنی و زودرسی میوه‌های انگور یاقوتی از *Vitis vinifera*

حمید معین راد^۱

- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

در شرایط آب و هوایی گرمتر ایران در بهمن ماه واحدهای گرمایی مورد نیاز درختچه‌های انگور به منظور جوانهزنی کافی است. اما به علت عدم تامین سرمای کیاهان فوق در این موقع از سال قادر به

جوانه‌زنی نیستند. چنانچه جوانه‌زنی در ختچه‌های انگور بهمدت یک ماه تسریع شود، محصول انگور به مدت ۱۵ تا ۲۰ روز زودرس شده که در این صورت برای باغداران اقتصادی تر خواهد بود. در این تحقیق اثرات فرمولاسیون تجاری $(\text{H}_2\text{CN})_{83010}$ را در تسریع و بهبود جوانه‌زنی و نیز در زودرسی میوه انگور بررسی نمودیم. آزمایش بر روی درختچه‌های انگور چهار ساله و همچنین هفت ساله به ترتیب با شارژ ۵۰ و ۱۰۰ جوانه انجام شد. درختچه‌های انگور غیرپیوندی فوق از *Vitis vinifera*، رقم یا قوتی در باغات منطقه زابل انتخاب گردید. طرح آزمایشی بصورت بلوک‌های کامل تصادفی با ۴ تکرار در نظر گرفته شد. غلظت‌های صفر، ۲/۵، ۵، ۷/۵ درصد محلول تجاری SKW83010 (صفر، ۱/۷۵، ۲/۵، ۳/۷۵ درصد سیانامید هیدروژن) به عنوان تیمارها در هر بلوک انتخاب شدند. محلول پاشی در تاریخ ۲۰ دی ماه بر روی شاخه‌های یکساله انجام و درختچه‌های شاهد با آب معمولی تیمار شدند. با افزایش غلظت از ۱/۲۵ به ۳/۷۵ درصد سیانامید، تاریخ شروع و همچنین سرعت جوانه‌زنی به طور معنی‌دار تسریع یافت. سرعت جوانه‌زنی با غلظت‌های ۱/۲۵، ۲/۵، ۳/۷۵ درصد سیانامید به ترتیب ۱۰، ۱۴ و ۲۰ روز نسبت به شاهد تسریع یافت. اثر سیانامید بر روی درصد جوانه‌زنی قابل توجه نبود. بیشترین تاخیر جوانه‌زنی در درختچه‌های شاهد و با غلظت ۳/۷۵ سیانامید تسریع جوانه‌زنی بیشتر از سایر تیمارها بود. اختلاف سرعت جوانه‌زنی همه تیمارها با شاهد معنی‌دار بود. چنانچه هزینه غلظت ۳/۷۵ سیانامید زیاد نباشد غلظت فوق و سپس غلظت ۲/۵ درصد آن توصیه می‌شود. در صورت گران‌بودن این ماده غلظت‌های پایین‌تر نیز به منظور تسریع جوانه‌زنی توصیه می‌شود. در غلظت بالا که دو هفته جوانه‌زنی تسریع شد، میوه‌های رقم فوق یک هفته زودرس شدند. محققین پی برده‌اند که با محلول پاشی سیانامید، در جوانه‌های انگور تنفس افزایش و فعالیت کاتالاز کاهش می‌یابد. با این وجود به منظور پی بردن به چگونگی اثرات این ماده در مسائل فیزیولوژی و رکود از جمله تغییرات اسید‌آسیسک نیاز به تحقیقات بیشتری است.